

Máme důkaz, že exploze plynovodu Nord Stream byla sabotáž, oznámilo Švédsko

SZ seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-na-poskozenych-plynovodech-nord-stream-se-nasly-zbytky-vybusnin-219586

Vyšetřovatelé, kteří zkoumají místa úniku plynu z plynovodů Nord Stream 1 a 2, našli na poškozených částech potrubí stopy výbušnin.

V pátek o tom s odkazem na švédskou prokuraturu informovala agentura Reuters. Nález podle úřadu potvrzuje, že došlo k sabotáži.

Švédové k zasaženým místům poslali na začátku října ponorku, jež sesbírala „blíže neupřesněný materiál“, který byl následně podroben rozboru.

„Analýza, která byla nyní provedena, ukazuje stopy výbušnin na několika předmětech, které byly nalezeny,“ uvedla švédská prokuratura v prohlášení. „Vyšetřování je vysoce komplexní a pokračuje. A teprve určí, zda lze identifikovat nějaké podezřelé,“ dodala bez dalších podrobností.

Jak podotýká Deutsche Welle, švédské úřady přestaly připisovat vinu jakémukoli státu či jednotlivci.

Na vyšetřování se vedle Švédů podílí také Dánsko: zářijové čtyři úniky z plynovodů Nord Stream 1 a 2 se totiž odehrály ve švédské a dánské výlučné ekonomické zóně v Baltském moři. Dánové zveřejnili předběžné závěry svého vyšetřování minulý měsíc s tím, že úniky byly způsobeny silnými explozemi.

Oblast úniků byla uzavřena, úřady ji po ohledání míst otevřely v půlce října. Na místo vyrazil tým švédských novinářů, kteří přizvali norské experty s podmořskými drony. V hloubce zhruba 80 metrů se jim podařilo najít a nasnímat jedno z poškozených míst na plynovodu Nord Stream 1.

Připomeňte si

Švédský deník The Expressen pak fotografie i video zasaženého zhruba padesátimetrového úseku zveřejnil. „Poškození tak silného kovu lze docílit pouze extrémní silou,“ uvedl v reportáži norský operátor dronu Trond Larsen. „Podle jedné z verzí se podél potrubí vytvořila dlouhá trhlina,“ dodal.

Síla exploze zaznamenaná seismologickým zařízením podle deníku „byla ekvivalentní zemětřesení o síle 2,3 stupně Richterovy škály“.

Evropské státy už dříve uvedly, že mají podezření, že plynovody byly poškozeny záměrně. Rusko ze sabotáže obvinilo Západ, konkrétně Spojené státy. Washington jakékoliv zapojení do incidentu odmítl.

Sabotáže plynovodů Nord Stream 1 a 2 každopádně připomněly zranitelnost podmořské infrastruktury. Ukázalo se, že například internetové sítě jsou prakticky nechráněné. Jejich narušení by přitom mohlo mít v Evropě masivní následky.

Plán na posílení bezpečnosti na celoevropské úrovni oznámila předsedkyně Evropské komise (EK) Ursula von der Leyenová. Vlastní rozvíjení schopností v oblasti tzv. seabed warfare neboli válčení na mořském dně oznámila i Velká Británie, na tomtéž se pak podle serveru Politico shodla ještě nad rámec plánů EU i vláda ve Francii.

Způsobů, jak lépe hlídat mořské dno, je celá řada. Žádný ale bezpečnost nezajistí ze dne na den. Jak moc zranitelná podmořská infrastruktura je, popsal v rozhovoru pro Seznam Zprávy německý expert Jonas Franken.

Analýza

Bezmála kompletní komunikace mezi kontinenty běží mořským dnem. Nechráněně. Po incidentech s plynovody Nord Stream se to má změnit. Bezpečnostní analýza vypracovaná na toto téma nedopadla pro Evropu vůbec dobře. Seznam Zprávy hovořily s jedním z jejích tvůrců, německým expertem Jonase Frankenem.

Franken je mimo jiné jedním ze tří autorů letos publikované a bezpečnostním podvýborem Evropského parlamentu (SEDE) objednané analýzy s názvem Bezpečnostní hrozby pro podmořské komunikační kabely a infrastrukturu – důsledky pro EU.

A je to právě Rusko, koho Franken se svými kolegy zařadil v seznamu státních aktérů schopných ohrozit podmořskou infrastrukturu klíčovou pro EU na první místo.

Důvod? Kreml má s nejvyšší pravděpodobností k této disciplíně nejlepší nástroje na světě. A podvodní sabotážní schopnosti rozvíjí už od dob studené války.